

26. cvičení

<http://www.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/>

Algoritmus

1. Vyřešíme homogenní rovnici a sestavíme řešení (kde se bude vyskytovat několik konstant).
2. Zkontrolujeme, jestli příklad přeci jen není na speciální pravou stranu.
3. Přepíšeme konstanty na "funkce" a jdeme derivovat. Po každém zderivování se položí část rovnice s derivacem c' rovna 0. Konkrétně: začínáme s funkcí

$$y_p(x) = c_1(x)y_1(x) + c_2(x)y_2(x) + \cdots c_n(x)y_n(x).$$

Po 1. zderivování dostaneme

$$y'_p = (c_1y'_1 + c_2y'_2 + \cdots c_ny'_n) + (c'_1y_1 + c'_2y_2 + \cdots c'_ny_n)$$

a položíme

$$(c'_1y_1 + c'_2y_2 + \cdots c'_ny_n) = 0.$$

Po 2. zderivování dostaneme

$$y''_p = (c_1y''_1 + c_2y''_2 + \cdots c_ny''_n) + (c'_1y'_1 + c'_2y'_2 + \cdots c'_ny'_n)$$

a položíme

$$(c'_1y'_1 + c'_2y'_2 + \cdots c'_ny'_n) = 0.$$

Po n -tém zderivování dostaneme

$$y_p^{(n)} = (c_1y_1^{(n)} + c_2y_2^{(n)} + \cdots c_ny_n^{(n)}) + (c'_1y_1^{(n-1)} + c'_2y_2^{(n-1)} + \cdots c'_ny_n^{(n-1)})$$

a dosadíme do původní nehomogenní rovnice. Dostaneme

$$(c'_1y_1^{(n-1)} + c'_2y_2^{(n-1)} + \cdots c'_ny_n^{(n-1)}) = f.$$

4. Z **modrých rádků** získáme soustavu pro c' , spočteme.
5. Zintegrujeme konstanty.
6. Řešením je homogenní + dopočtené řešení.
7. Případně dořešíme podmínky.

Hinty

$$\int \frac{t}{1+t} dt = \int 1 - \frac{1}{1+t} dt$$
$$\int -\sin x \operatorname{tg} x dx = \int \frac{\sin^2 x \cos x}{\sin^2 x - 1} dx = \int \frac{t^2}{t^2 - 1} dt = \int 1 + \frac{1}{t^2 + 1} dt$$
$$\int -3x\sqrt{x+1} - \text{subst. } t = \sqrt{x+1} \text{ pak}$$
$$\int -3x\sqrt{x+1} dx = 2\sqrt{(x+1)^3} - \frac{6}{5}\sqrt{(x+1)^5}$$
$$\sin^3 x = \sin x(1 - \cos^2 x)$$
$$\int \frac{1}{\cos x} dx = \int \frac{\cos x}{\cos^2 x} dx = \int \frac{\cos x}{1 - \sin^2 x} dx$$
$$\int \frac{\sin^2 x}{\cos x} dx = \int \frac{\sin^2 x}{\cos^2 x} \cos x dx$$

Příklady

- (a) $y'' - 2y' + y = \frac{e^x}{x}$ (d) $y'' + 3y' + 2y = \frac{1}{e^x + 1}$
(b) $y'' + y = \frac{1}{\sin x}$, $y(\frac{\pi}{2}) = 1$, $y'(\frac{\pi}{2}) = 0$ (e) $y'' + 2y' + y = 3e^{-x}\sqrt{x+1}$
(f) $y'' - y = \frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}}$

Zkouškové příklady

- (a) $y'' + y = \sin^2 x$ (c) $y''' + y' = \tan x$
(b) $y''' + y' = \frac{1}{\cos x}$

Bonus

- Najděte homogenní lineární diferenciální rovnici 2. řádu s konstantními koeficienty, jejíž fundamentální systém řešení tvoří funkce:

- e^x, e^{-2x} (d) e^{-5x}, xe^{-5x}
- $\cos 3x, \sin 3x$
- $e^{2x} \sin(-x), e^{2x} \cos(-x)$ (e) $\sin x, \cos 2x$

- Je funkce h lineární kombinací funkcí f a g ?

(ANO – NE) $h(x) = 4 + 3x$, $f(x) = (1 + x)^2$, $g(x) = 2 - x - 2x^2$

(ANO – NE) $h(x) = \sin(x + 2)$, $f(x) = \sin x$, $g(x) = \cos x$

(ANO – NE) $h(x) = x^2$, $f(x) = (1 - x)^2$, $g(x) = (1 + x)^2$